

ԲՄԿ ՊՈՒՀ ՌՌԻՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ (ՍԼԱՎՈՆԱԿԱՆ) ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատում եմ՝
Իրավունքի Ինստիտուտի տնօրեն
Մ. Ա. Քալաշյան

« 04 » հուլիսի 2025 թ

Ինստիտուտ՝ Իրավունքի

Ամբիոն՝ Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական
դատավարության իրավունքի

Հեղինակ ի. գ. թ., դոցենտ Մարուքյան Գ. Ս.

ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ Ձեռնարկատիրական իրավունք

Բակալավրի կրթական ծրագիր՝ 042101.01.6 «Իրավագիտություն»

(հեռակա)

Դասիչ մասնագիտություն՝ 042101.00.6 «Իրավագիտություն»

Դասընթացի անտաացիան

Գործարարական իրավունքը կարգավորում է գործարարական գոնձունեություն իրականացնող սուբյեկտների ընդհանուր բնութագիրը, գործարարական գործունեության իրականացման ընդհանուր պայմանները, գործարարական ոլորտում կնքվող հիմնական պայմանագրերը և առհասարակ գործարարական գործունեությունն ուղեկցող պայմանները:

Դասընթացի նպատակը և խնդիրները

Գործարարական գործունեության իրավական հիմքերի մանրամասն ուսումնասիրությունը,

Ոլորտին առնչվող հիմնախնդիրների շուրջ ուսանողների հմտությունների կատարելագործումը

Դասընթացի շրջանակներում լուծվում են հետևյալ խնդիրները.

Ուսումնասիրել գործարարական գործունեության իրականացման կարգը

Քննարկել գործարարական գործունեության հատկանիշերը

Դասընթացի օբյեկտը և առարկան

Գործարարական գործունեության հիմնական հարցերը:

Դասընթացի մուտքային պահանջները

Սկսելով դասընթացը, ուսանողները պետք է ունենան գիտելիքներ և հմտություններ իրավունքի և պետության տեսության, քաղաքացիական իրավունք, վարչական իրավունք առարկաներից:

Դասընթացի յուրացման արդյունքում ձեռք բերվող գիտելիքները և կարողությունները

Դասընթացի յուրացման արդյունքը ապահովում է անհրաժեշտ գիտելիքների, հմտությունների ու կարողությունների համապատասխան ՈԱՇ-ի վերջնարդյունքներին:

Գիտելիքները՝

ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան

- ապահովել տեսական ու գործնական գիտելիքների արդյունավետ կիրառություն
- լուծել պրոբլեմային իրավիճակները
- արդյունավետ հաղորդակցվել ոլորտում առկա խնդիրների շուրջ
- կազմակերպել ուսումնասիրվող թեմաների վերաբերյալ քննարկում

Հմտությունները՝

- **գիտելիքի կիրառման հմտությունները՝**
- գործարարական գործունեության հասկացույանը և հինական հատկանիշներին
- գործարարական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների մասնակցության ձևաչափի առանձնահատկություններին քննարկվող հարաբերություններում
- **ընդհանրական իմացական հմտությունները՝**
- ապահովել տեսական ու գործնական գիտելիքների արդյունավետ կիրառություն
- լուծել պրոբլեմային իրավիճակները
- արդյունավետ հաղորդակցվել ոլորտում առկա խնդիրների շուրջ
- կազմակերպել ուսումնասիրվող թեմաների վերաբերյալ քննարկում

Կարողունակությունը (կոմպետենցիան)՝

- **ինքնուրույնությունը և պատասխանատվությունը՝**
- ապահովել տեսական ու գործնական գիտելիքների արդյունավետ կիրառություն
- լուծել պրոբլեմային իրավիճակները
- արդյունավետ հաղորդակցվել ոլորտում առկա խնդիրների շուրջ
- կազմակերպել ուսումնասիրվող թեմաների վերաբերյալ քննարկում

Դասավանդման եղանակները և մեթոդները

Դասախոսության և սեմինար պարապմունքների միջոցով:

Դասընթացի տեղն ուսումնական ծրագրում

ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան

Դասընթացը ներառված է «Հիմնական մասնագիտական դասընթացների կրթաբլոկում»՝ **4** ակադեմիական կրեդիտ (**144** ակադեմիական ժամ) աշխատատարությամբ, որից **34** ակադեմիական ժամ նախատեսվում է գործնական պարապմունքների համար: Դասընթացը նախատեսվում է ուսումնասիրել 4-րդ ուսումնական տարվա 1 կիսամյակում:

Ուսումնական աշխատանքի տեսակները	Ընդամենը, ակադ. ժամեր
1. Առարկայի ուսումնասիրման ընդհանուր աշխատատարությունն, այդ թվում՝	144
1.1. Լսարանային պարապմունքներ, այդ թվում՝	20
1.1.1. Դասախոսություններ	8
1.1.2. Գործնական պարապմունքներ, այդ թվում՝	12
1.1.2.1. Ստուգողական աշխատանքներ	
1.2. Ինքնուրույն աշխատանք, այդ թվում՝	120
1.2.1. Քննություններին նախապատրաստում	70
1.2.2. Ինքնուրույն աշխատանքի այլ տեսակներ, այդ թվում՝ (նշել)	50
1.2.2.1. Գրավոր ինքնուրույն աշխատանքներ	30
1.2.2.2. Էսսե և ռեֆերատներ	20
Ամփոփիչ ստուգում (քննություն, ստուգաթք)	ստուգաթք

Դասընթացի ծավալի բաշխում (ակադեմիական ժամերով) ըստ թեմաների և ուսումնական աշխատանքի տեսակների

ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան

Առարկայի բաժինները և թեմաները	Ընդամենը	Դասախոսություններ	Գործնական / սեմինար պարապմունքներ
1	2=3+4	3	4
Թեմա 1. Գործարարական իրավունքի դերը շուկայական հարաբերություններում: Գործարարական հարաբերությունների սուբյեկտները: Քաղաքացիների մասնակցությունը գործարարական հարաբերություններում	3	1	2
Թեմա 2. Իրավաբանական անձինք գործարարական հարաբերություններում, գործարարական հարաբերություններին մասնակցող իրավաբանական անձանց կազմակերպչական ձևերը	3	1	2
Թեմա 3. Գործարարական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների գույքի կարգավիճակը	2	1	1
Թեմա 4. Գործարարական Գործունեության Պետական Կառավարումը	2	1	1
Թեմա 5 Գործարարական գործունեության ֆինանսավորման եվ վարկավորման իրավական կարգավորումը	3	1	2
Թեմա 6. Արտաքին տնտեսական գործունեություն	3	1	1
Թեմա 7. Արտաքին տնտեսական գործունեության նկատմամբ պետական վերահսկողություն	3	1	1
Թեմա 8. Օտարերկրյա ներդրումներ	3	1	2
	20	8	12

Թեմա 1. Գործարարական իրավունքի դերը շուկայական հարաբերություններում

1. Գործարարական իրավունքի հասկացությունը
2. Գործարարական իրավունքի կարավորման առարկան
3. Գործարարական գործունեության հատկանիշները

Թեմա 2. Գործարարական հարաբերությունների սուբյեկտները

1. Գործարարական հարաբերության սուբյեկտների ընդհանուր բնութագիրը
2. Գործարարական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների հատկանիշները

Թեմա 3 Քաղաքացիների մասնակցությունը գործարարական հարաբերություններում

1. Քաղաքացիների մասնակցությունը գործարարական հարաբերություններին
2. Քաղաքացիների մասնակցության պայմաններն ու կարգը

Թեմա 4 Իրավաբանական անձինք գործարարական հարաբերություններում, գործարարական հարաբերություններին մասնակցող իրավաբանական անձանց կազմակերպաիրավական ձևերը

1. Իրավաբանական անձանց կազմակերպաիրավական ձևերը
2. Իրավաբանական անձանց մասնակցությունը գործարարական հարաբերություններին
3. Ապրանքային բորսաներ
4. Ֆոնդային բորսաներ

Թեմա 5. Գործարարական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների սնանկացումը

1. Սնանկության ինստիտուտի հասկացությունը
2. Սնանկության ընթացակարգերը
3. Սնանկության պարզեցված ընթացակարգ

4. Բանկերի և վարկային կազմակերպությունների սնանկությունը

Թեմա 6. Գործարարական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտների գույքի կարգավիճակը

1. Գործարարին պատկանող գույքի իրավական կարգավիճակը
2. Հիմնական մշոցների իրավական կարավիճակը
3. Շրջանառու միջոցների իրավական կարգավիճակը

Թեմա 7. Գործարարական գործունեության պետական կառավարումը

1. Պետական կառավարման հասկացությունը
2. Պետական կառավարման սկզբունքները
3. Պետական կառավարման միջոցներն ու մեթոդները

Թեմա 8. Պայմանագրի դերը գործարարական հարաբերություններում

1. Պայմանագրի հասկացությունն ու նշանակությունը գործարարական հարաբերություններում
2. Պայմանագրի կնքման, կատարման և դադարման կարգը գործարարական հարաբերություններում
3. Պայմանագրի կնքման եղանակները գործարարական հարաբերություններում

Թեմա 9 Գործարարական գործունեության ֆինանսավորման եվ վարկավորման իրավական կարգավորումը

1. Գործարարական գործունեության ֆինանսավորումը
2. Գործարարական գործունեության վարկավորումը
3. Սուբսիդիաները և սուբվենցիաները գործարարական գործունեության իրականացման ընթացքում

Թեմա 10. Արտաքին տնտեսական գործունեություն

1. Արտաքին տնտեսական գործունեության հասկացությունը
2. Արտաքին տնտեսական գործունեության ձևերը

Թեմա 11. Արտաքին տնտեսական գործունեության նկատմամբ պետական վերահսկողություն

1. Պետական վերահսկողության ձևերը
2. Պետական վերահսկողության մեխանիզմները

Թեմա 12. Օտարերկրյա ներդրումներ

1. Օտարերկրյան ներդրումների հասկացությունն ու դերը գործարարական հարաբերություններում
2. Օտարերկրյա ներդրումների կատարման կարգը

Դասընթացի ապահովվածությունը գրականությամբ

Նորմատիվ իրավական ակտեր

1. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրություն
2. Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգիրք
3. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգիրք
4. Իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին ՀՀ օրենք
5. Մնանկության մասին ՀՀ օրենք

Գրականության ցանկ

1. Ансон В. Договорное право (пер. с английского О.Н. Садиков). М., изд. «Юридическая литература», 1984,
2. Белых С.В. Свобода предпринимательской деятельности как конституционно-правовая категория в Российской Федерации. СПб, изд. «Юриидический центр пресс», 2005

3. Гражданское и торговое право капиталистических стран. Под ред. В.П. Мозолина, М.И. Кулагина. М., Изд. «Высшая школа», 1980
4. Гражданское и торговое право зарубежных стран. Учебник. Под ред. В.К. Пугинского, В.В. Безбаха. М., «МЦФЮР», 2004
5. Актуальные проблемы гражданского права. Под ред. С.С. Алексеева. М., изд. Статут, 2000
6. Ансон В. Договорное право (пер. с английского О.Н. Садиков). М., изд. «Юридическая литература», 1984,
7. Белых С.В. Свобода предпринимательской деятельности как конституционно-правовая категория в Российской Федерации. СПб, изд. «Юриидический центр пресс», 2005
8. Гражданское и торговое право капиталистических стран. Под ред. В.П. Мозолина, М.И. Кулагина. М., Изд. «Высшая школа», 1980